Session 5: Community

Ya'akov Yosef of Polnoye, Toledot Ya'akov Yosef, tetsaveh (eighteenth-century Ukraine)

I heard an explanation of the following Talmudic passage in the name of my teacher [the BeSHT]: "These two merrymakers are worthy of the World to Come" (b. Ta'anit 22a). He asked about it [in a dream], learning that these two merrymakers were totally devoted to connecting with each and every person, to unifying the blessed Holy One and Shekhinah in all deeds—at home and in business, in general and in every moment.

Yet they were unable to connect with someone who was melancholy. So they would cheer this person up with words until that individual became joyous, becoming attached to that person. Through this, they connected with them to God. This is an important principle. Understand it.

שמעתי בשם מורי פירוש הש"ס דהני תרי בדחי דהוי בני עלמא דאתי (תענית כב א), ועל פי שאלה נאמרה לו, דהענין דהני תרי בדחי הי' כל עסקם להתחבר עם כל איש ואיש, וליחד קבה"ו בכל פרטי מעשה איש, הן בביתו של כל איש ואיש, או בעסקיו, ובכלל ובפרט, זולת מי שהי' לו צער ח"ו לא הי' יכול לייחד יחודו להתחבר עמו, לכך היו מבדחי לי' בדברים עד ששמח ונתחבר עמו לדבק אתו עמו בו יתברך וכו', והוא כלל גדול, והבן, ודפח"ח.

ובזה יובן, ואתה תצוה את בני ישראל, להתחבר עמהם בצוותא חדא ולדבקם בו יתברך, ואז גם אליך יבוא שפע רב וז"ש ויקחו אליך שמן זית זך וגו', וק"ל.

ובזה תבין כי תשא את ראש בני ישראל (שמות ל, יב), הוא להעלותן ולדבקם בו יתברך, וזהו כי תשא וגו', והבן.

Ketem Paz, p. 60

ובפירוש שמעתי בשם אור ישראל הוא הוא הבעל שם טוב המנוח הקדוש אשר אור תורתו זורחת עלינו והופפות ומגינות עלינו עד ביאת המשיח הקדוש במהרה בימינו אמן, [שלא] שהיה אומר קודם תקיעת שופר [בראש השנה] לא שום מוסר והתעוררות, רק היה אומר בלשון אשכנז:" איר אונ איך אונ גאם, אונ גאם אונ איר אונ איך, אוג איך אונ איר אונ גאם" שא. וכך היה אומר כמה פעמים, ואחר כך [היה] אמר להתוקע שיתקע.

I heard this in the name of the light of Israel [i.e., Yisra'el, the Besht]... who would say the following before blowing the *shofar* [on Rosh Hashanah] rather than delivering an extensive and arousing moral instruction. He would say, in Yiddish: "You, and I, and God; and God, and you, and me; and me, and you, and God." He would say this several times, and would then instruct the *shofar* to be blown.

Shivhei ha-Besht, no. 22 (based on trans. Ben-Amos and Mintz)

I have a letter that the Besht sent to the rabi [i.e. Rabbi Ya'akov Yosef of Polnoye). The address written on the outside of the letter is as follows: "From the holy community of Medzhibozh to the great community of Nemirov. Send these

ויש ת"י אגרת ששלח הבעש"ט להרב בזה"ל העתקה שנכתב בעבר האגרות מק' מעזיבוז לק' נעמרוב רבתא הני מילי בכתבא רצוא ושוב כמראה הבזק מראה הכהן אב"ד דק"ק הנ' מעוז ומגדל הרב המופלא עושה פלא חכ' הכולל מ' יוסף הכהן דק"ק הנ' אב"ד.

words like lightening to the cohen, head of the court of the community. Fortress and mighty tower, wonderful rabbi, performer of miracles, brilliant sage, our teacher of the holy community and head of the court. Joseph the Cohen."

And this is the body of the letter:

"To my beloved, the rabbi, the great light, the crown of this generation, famous in piety, perfect and wonderful sage, performer of miracles who is attached to my innermost heart and who is closer to me than a brother, our teacher, Joseph the Cohen.

I received your letter at the conclusion of the Sabbath and saw that in the first two lines you, sir, said that you must fast. I am deeply upset at your words and let me add that by the decree of the angels and God and His Shekhinah, you should not place yourself in this danger. This is the way of melancholy and sadness, and the Shekhinah does not inspire through sadness but only through joy in performing the *mitsvot*. As it is known to you, sir, these are things that I have taught repeatedly, and they should be close to your heart and in the thoughts that bring you to this melancholy. Let me advise you, "God is with you, you person of strength" (Judg. 6:12) every single morning while you are studying contemplate the letters with utmost devotion in worship of your Creator and god will be with you. With the help of God, blessed be the divine name, they will sweeten the charges against you in their source and the pressure of the charges will be reduced. "Do not hide yourself from your own flesh" (Isa. 58:7). You should not, God forbid, fast more than is required and is necessary. If you listen to me, God will be with you.

With these words, let me shorten my letter and say farewell. Always withing you well.

Signed: Israel Besht.

זה לשון האיגרות ליד אהובי א"נ הרב המאה"ג ע"ה פ"ה המפורסם בחסידות החכם השלם המופלא עשה פלא הנצמד בקירות לבי דבוק מאת לי מ' יוסף הכהן.

הנה ג"ה קבלתי וראיתי ראיה אחת בשתי שורות העליונות ושם נאמר שרומע"ל אומר כאילו מוכרח להתענות ותרגז בטני מקול הקורא. והנני מוסיף בגזירות עירין ובצירוף קב"ה ושכינתיה לבל יכנס א"ע בסכנה כזה. כי זה מעשה מרה שחורה ועצבות ואין השכינה שורה לא מתוך עצבות רק מתוך שמחה של מצוה כאשר ידוע לרומע"ל דברים שלמדתי כמה פעמים והיו הדברים האלה על לבו. ועל דבר סעיפי מחשבותיו המביאים אותו לזה איעצך ויהי אלקים עמך גבור החיל בכל בוקר ובוקר בעת לימודו ידבק עצמו באותיות בדביקות גמור לעבודת בעת לימודו ידבק עצמו באותיות בדביקות גמור לעבודת מעליו הדינין. ומבשרך אל תתעלם ח"ו להתענות יותר מהחיוב ומהצורך ואם שמע תשמע לקולי ויהיה אלהים עמך ובזה אקצר ואומר שלום מנאי הדש"ת נאום ישראל בעש"ט:

Shivhei ha-Besht, no. 207 (based on trans. Ben-Amos and Mintz)

I will write a little about his death. His passing away was on the first day of Shavu'ot. On the Passover before that, the rabbi, our teacher אכתוב קצת מפטירתו שהיה הסתלקותו ביום א' דשבועות. בפסח שקודם זה היה הרב מ' פנחס מקארץ אצל הבעש"ט ונחלש מעט. ומפני זה בעי"ט האחרון של

Pinhas of Porets, visited with the Besht, and Rabbi Pinhas felt a little weak. Because of this he hesitated to go to the mikveh on the eve of the last holiday of Passover, and finally he decided not to go. One the seventh day of Passover Rabbi Pinhas perceived within the prayer that it was decreed that the Besht would soon pass away because of his fight against the sect of Shabbatai Tsevi, as it is told above in the story when they wanted to burn the Babylonian Talmud on Yom Kippur. The rabbi, our teacher and rabbi, Rabbi Pinhas, began to strengthen his prayer, but it did not help, and he regretted that he had not gone to the mikveh. HE thought that if he would have seen this while he was in the mikveh it would have helped. After the prayer the Besht asked him whether he went to the mikveh on the previous day, and he said, "No."

The Besht said: "The deed has already been done and there is nothing that can alter it." After the Passover the Besht was sick with diarrhea, but in spite of that he gathered his strength and went to pray before the ark. HE did not say anything about it to his students, who were known to have powerful prayers, and he sent them elsewhere. The rabbi, our teacher and rabbi, Pinhas, did not return home.

On the eve of Shavu'ot, all his followers gathered to spend the night saying prayers, such as the redemption prayer of the Ari, of blessed memory. The Besht said Torah before them concerning the biblical portion of the week and the giving of the Torah. In the morning he told Rabbi Leib Kessler and someone else, I have forgotten his name, to handle his burial. Because they were members of the funeral society and needed to know about diseases, he showed them the signs on each of the members of his own body, and he explained how the soul emanates from this member and from that member. He told them to gather a minyan to pray with him. HE told them to give him a prayer book, and he said: "Soon I shall be with the blessed God."

After the prayer, Rabbi Nahman of Horodenka went to the beit ha-midrash to pray for him.

פסח היה שקלא וטריא אצלו אם לילך למקוה או לא
והסכימה דעתו שלא לילך. וביום ז' של פסח בתפילה
ראה איך שנגזר על הבעש"ט שיסתלק בקרוב מפני
התעצמותו מאד נגד כת הש"ץ כמבואר לעיל במעשה
יוה"כ כשרצו לשרוף ש"ס בבלי והתחיל הרב מוה"פ
להתעצם בתפילה ולא הועיל ונתעצב מאד על שלא הלך
למקוה. כי אילו ראה דבר זה במקוה לדעתו היה מועיל
לזה. ואחר התפילה שאל הבעש"ט אותו אם הלך אתמול
למקוה ויאמר לא. ויאמר הבעש"ט כבר נעשה מעשה
ואין אחר מעשה כלום.

ואחר הפסח היה חולה השלשול ועכ"ז היה מתחזק מעט להתפלל לפני התבה ואותן התלמידים שהיו מוחזקים שיתעצמו בתפילה לא הודיעם כלום ושלח אותם למקומות אחרים. והרב מהר"פ הנ' לא נסע לביתו.

בליל שבועות נאספו אנשי סגולתו לנעור כל הלילה כתקון האר"י ז"ל. ואמר לפניהם ד"ת על ענין הסדר וענין מ"ת. בבקר שלח לאנשי סגולתו שיתאספו כולם וצוה לר' ליב קעסלר ועוד א' שכחתי שמו שיתעסקו בקבורתו ולמד אותם על גופו. על כל אבר הראה להם סימנים איך נפשו נשאלת ונפטרה מאבר זה ואח"כ מאבר אחר כדי שיבינו על החולים כי הם היו מאנשי חברא קדישא. וצווה שיכנסו מנין להתפלל עמו. וצווה שיתנו לו הסידור ואמר אשתעי עוד מעט עם הש"י.

ולאחר התפילה הלך ר' נחמן מהראדינקי לבהמ"ד להתפלל עבורו. אמר הבעש"ט לחנם הוא מרעיש אם היה יכול ליכנס בפתח זה שהייתי רגיל לכנוס היה פועל בתפילתו.

ובעת הזאת נכנס אצלו נשמת מת א' לתקן אותו וגער בו ואמר שמנים שנים אתה נע ונד ולא שמעת עד היום שאני בעולם צא רשע. ותיכף אמר להמשרת רוץ מהר בצווחה גדולה שיפנו מן הדרך כי הרגזתי אותו פן יזיק לאיזה אדם. וכן היה שהזיק בתולה א' בתו של השמש. וחזר

המשרת ושמע שהבעש"ט אמר אני מוחל לך אותן שני שעות אל תענה אותי.

The Besht said: "He shouts in vain. If he could have entered in the gate where I was accustomed to enter, his prayer would have helped." At that moment the soul of a dead man came to him asking for redemption. HE scolded him, saying: "For eighty years you have wandered, and you have not heard until today that I am in this world. Get out, wicked one." He immediately said to the servants: "Rush outside and shout for everyone to clear away from the road because I angered him and he may hurt someone." And so it was that he hurt a maiden, the daughter of the shammash. The servant returned and he heard the Besht saying: "I grant you these two hours. Do not torture me."

אמר לו המשרת עם מי רומע"ל מדבר אמר אין אתה
רואה את מלאך המות שהיה תמיד בורח ממני כדאמרי
אינשי מגרשו למקום שגדלים פלפלין שחורים ועכשיו
שנתנו לו רשות עלי נתרחבו כתיפיו ושמחה גדולה עליו.
ואח"כ באו כל אנשי העיר לקבל פניו בי"ט ואמר לפניהם
ד"ת ואח"כ בעת הסעודה צוה להמשרת שיתן דבש
בצלוחית גדולה ונתן בקטנה. אמר אין שלטון ביום המות
אפי הגבאי אינו ציית אותי. ואח"כ אמר ע"כ גמלתי
עמכם חסד ועכשיו תגמלו עמי חסד. ואח"כ הלך
לבהכ"בוד ורצה המשרת לילך אחריו. שאל אותו מה יום
מיומים שאתה רוצה לילך אחרי מה ראית בי ולא הלך

"The servant said: "who are you talking to, sir?" He said: "Do you not see the Angel of Death who always ran from me? As people say, 'I banished him to where black peppers grow.' Now that they have given him control over me his shoulders have broadened and he feels joyous."

גם אמר להם הסימן שכאשר יפטור יעמדו השני זייגערש. ובבואו רחץ ידיו והזייגר גדול עמד וסבבו אנשיו אותו שלא יראה עמידת הזייגר.

Then all the people of the town came to see him on the holiday, and he said Torah to them. After that, during the meal, he told the servant to put mead in a large glass, but the servant put it in a small glass. The Besht said: "One has no power on the day of death, even the gabbai does not obey me." Then he said: "Until now I have done favors for you. Now you will do a favor for me." Then he went to the toilet and the servant wanted to follow him. He asked him: "Is today different from any other day that you want to follow me? What do you see in me?" He did not go after him.

אמר להם ידעתי שעמד הזייגר ואין אני דואג על עצמי כי יודע אני בבירור שאצא מפתח זה ותיכף אכנס בפתח אחר. וישב על מטתו וצוה שיעמדו סביב מטתו ואמר להם ד"ת על עמוד שעולין מג"ע תחתון לג"ע עליון וכן בכל עולם ועולם האיך הוא בעש"ן ובביאור על סדר עבודה. וצוה להם לאמר ויהי נועם ושכב וישב כמה פעמים וכיוון בכוונות עד שלא שמעו חיתוך אותיות וציוה לכסות אותו בסדין והתחיל להזדעזע ולחרוד כמו בש"ע ואח"כ נח מעט מעט וראו שעמד הזייגר הקטן. והמתינו עד בוש והניחו נוצה על חוטמו וראו נפטר. כ"ז שמעתי מר' יעקב מק"ק מעזיבוז שנפטר באה"ק והרב אמר שר' ליב קעסלר ראה יציאת נשמתו כמו שלהבת מראה תכלת. פ"א בא ר' ליב הנ' להבעש"ט כמה שבועות קודם פטירתו ואמר לו שבוודאי ימות ואמר ר' 'ט' ולא רצה הבעש"ט. ליב הנ' ראש ועינים תחת עינים וכ' ואמר יחזירו לי מה שנטלו ממני זה ערך שנה ולא רצה לחיות כי למה לו חיים זה.

He also gave them a sign that when he passes away the two clocks will stop. When he washed his hands the big clock stopped, and his followers stood around it so that he would not see it. He said to them: "I am not concerned about myself because I know clearly that when I leave through this door I mediately enter another door." He sat on his bed and he told them to gather around him. He said Torah to them about the column on which one ascends from lower paradise to upper paradise, and how

this was so in each world. He described what it was like in the world of the souls, and he interpreted the order of worship. He told them to say, "Let the pleasantness of the Lord our God be upon us." He lay down and sat up several times. He concentrated on kavvanot until they could not distinguish the syllables. He ordered them to cover him with a sheet, and he began to tremble as one saying the eighteen benedictions. Then slowly he became quiet and they saw that a small clock had stopped. They waited for a long time. Then they put a feather under his nose and they realized that he had passed away.

Menahem Mendel of Vitebsk [c. 1781], Iggerot Hasidim me-Erets Yisra'el, no. 17, p. 91

Each person should see to it that they have a regular practice of spiritual friendship [dibbuk haverim] with those they know well, who are trusted and committed to the truth alone. These companions should share in your yearning to loosen the fetters of wrongdoing—that is, the desires of hypocrisy and falsehood. One should converse with such friends daily for around half an hour, to enable a critiquing of one's own misguided qualities that you let be seen, and so likewise a corresponding process for your friend. As one becomes habituated to this [practice of spiritual companionship and critique], no member of this group will be embarrassed when rebuked for some misguided quality. They will admit the truth, allowing the accrued layers of falsehood to fall away and the spark of truth to shine forth.

גם יראה כל אחד שיהי׳ לו דיבוק חברים הבדוקים לו לפי שכלו שרוצים רק האמת. ורוצים בכל לבבם לפטור ממוקשי הרע. דהיינו מתאות מצביעות ומשקרים. אזי ידבר עמהם בכל יום כמו חצי שעה. ולגנות מדותיו הרעות שיראה על עצמו. וכן חבירו להיפך. וכשירגיל עצמו בזה אזי כשאחד יראה על חבירו איזה דבר ומדה מגונה ויוכיחו ע״ז. בודאי לא יבוש ממנו. ויודה על האמת. ונמצא ממילא השקר יפול והאמת יתחיל להתנוצץ. ולמעה״ש להרחיק עצמו למאוד מלצים וקלי הדעת ב״מ. הרחמן יצילנו מזה. סוף דבר שיראה אדם תמיד לעצמו לעיין בכל מדה ומדה. ובכל עניני גשמיות שלו. ולא יסיר דעתו אף רגע אחד. ע״כ:

Avodat Yisra'el, likkutim

"For people to comprise a quorum for prayer, they must all be in one place along with their prayer leader" [Shulhan 'Arukh, orah hayim, 55:13]. If ten people are gathered in a synagogue, each asking for their own needs, they are to be considered "scattered," even though they are in the same building. One has turned their thoughts to their vineyard, another to their olive grove. One may be praying for

צריך שיהיו כל העשרה במקום אחד וש"ץ עמהם וכו'
(שולחן ערוך או"ח סימן נה סעיף יג). ...והנה אם
עשרה בני אדם מתאספים יחד לבית הכנסת להתפלל והם
מבקשים צרכי עצמם, הגם שהם בבית אחד נקראים
מפוזרים, כי כל אחד פונה במחשבתו כרצונו זה לכרמו
וזה לזיתו ולהתפלל על חייו וזה להתפלל על בניו ושאר
ענינים. אבל עיקר ענין התפילה אינו כן, רק שיהיו כל
העשרה במקום אחד לכוון לשם יחודו של עולם שיהיה
הוא אחד ושמו אחד ותגלה ותראה מלכותו עלינו בזמן

their own life, while another thinks of their children—or whatever else. The essence of prayer is not like that.

All ten must be "in one place"—directing themselves toward the Cosmic One, praying that God and God's name will be one, that the divine kingdom will soon be revealed to us.

If their prayer leader is with them in this, then what is hinted at in King Solomon's words—"You will hear, O heaven!" (1 Kings 8:32)—will come to pass, since the words "heaven" and "prayer leader" have the same numerical equivalent in Hebrew. The prayer leader serves as the intermediary who presents our words to the Master of the Universe. The essence of prayer is to complete God's kingdom on earth.

קרוב, ושליח ציבור עמהם ואז יתקיים בהם הרמז שרמז שלמה המלך ע"ה על השליח ציבור ואתה תשמע השמים וגו' (מלכים - א ח, לב), כי שמים בגימטריא ש"ץ, כי על ידי הסרסור עוברים התפילות אל מלכו של עולם, כי עיקר התפילה הוא להשלים מלכותו:

Shne'ur Zalman of Liady, Ma'amarey Admor ha-Zaken, nitsavim (eighteenth-century Belarus)

Even if your exile is at the farthest edge of heaven, from there Y-H-W-H your God will take you, from there will God gather you in (Deut. 30:4).

How can it be that the community of Israel is spoken of here in the singular form? The same question is asked of "You shall love Y-H-W-H your God" (Deut. 6:5), also in the singular. There one may say that it applies to each person as an individual. But **from there will God gather you in**? How can "gather" apply to a single person?

But the truth is that a single person can be scattered and detached. No person is really whole, living up to full intellectual and emotional potential. Some people are lacking in a particular quality. If only they had that one thing, they could be whole... Sometimes that which you are lacking is found in another person, but with that person you could be whole. That person might be very far from you, but you cannot be whole without them.

So that is: **Even if your exile**—in the singular—**from there God will gather you** [with the other whom you need], to become

אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך (דברים ל:ד).

ולכאורה איך שייך לשון יחיד על כנסת ישראל? דמה שנאמר ״ואהבת [את ה׳ אלהיך]״ (דברים ו:ה) שייך על כל אחד ואחד מישראל, אבל **משם יקבצך** האיך שייך לשון ״קיבוץ״ לאדם אחד?

הענין שהאדם מפוזר ומפורד, שכל אדם אינו בשלימותו לפי ערך שכלו מידותיו. כי יש אדם שחסרה לו מידה אחת, ובמידה הזאת אם היתה לו היה שלם בכולו, ואם חסר הרי חסר לו אבר אחד כידוע. ויש שחסרונו ימצא באדם אחר, ועם אותו האדם נעשה שלם. ויש שהאדם הזה הוא רחוק מאוד ממנו, והוא לא יכול היות שלם בלתו.

וזהו **אם יהיה נדחך** בלשון יחיד **משם יקבצך** ויהיה אחד. וזהו ענין הגלות...

one. That is the nature of exile [being in the[singular, isolated and alone

Nahman of Bratslay, *Likkutei Moharan* 2:63 (eighteenth-century Ukraine)

Each shepherd has a unique melody (*niggun*), reflecting the grasses and the place where they pasture. Every animal has some unique vegetation that it must eat, and the shepherd does not always remain in the same place ... Each grass has a song... and the shepherd's melody is made from their songs....

This is connected to, "From the ends of the earth, song shall be heard" (Isa. 24:16). Melody and song erupts from "the ends of the earth," for the vegetation that grows upon the earth creates song. The shepherd knows the melody through which strength is given to the grasses, and thus food is produced for the animals.

כִּי דַע, כִּי כָל רוֹעֶה וְרוֹעֶה וֵשׁ לוֹ נִגוּן מְיֻחָד לְפִי הָעֲשָׁבִים וּלְפִי הַמָּקוֹם שֶׁהוּא רוֹעֶה שָׁם, כִּי כָל בְּהֵמָה וּבְהֵמָה יֵשׁ לָה עֵשֶׂב מְיִחָד, שֶׁהִיא צְרִיכָה לְאָכְלוֹ. גַּם אֵינוֹ רוֹעֶה תַּמִיד בְּמָקוֹם אֶחָד. וּלְפִי הָצְשָׂבִים וְהַמָּקוֹם שֶׁרוֹעֶה שָׁם, כֵּן יֵשׁ לוֹ נִגוּון. כִּי כָל עֵשֶׂב וְעֵשֶׂב יֵשׁ לוֹ שִׁירָה שֶׁאוֹמֵר, שֶׁזֶּה בְּחִינַת כָּלְק שִׁירָה, וּמִשִּׁירַת הָעֲשָׂבִים נַעֲשֶׂה נִגוּון שָׁל הַרוֹעֵה.

ְוְזֶה בְּחִינֵת (ישעיהו כ״ד:ט״ז): מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִירוֹת שָׁמֵעְנוּ, הַיְנוּ שֶׁזְּמִירוֹת וְנִגוּנִים יוֹצְאִים מִכְּנַף הָאָרֶץ, כִּי עַל־יְדֵי הָעֲשָׁבִים הַגְּדֵלִים בָּאָרֶץ נַעֲשֶׂה נִגוּן כַּנַּ"ל. וְעַל־יְדֵי שֶׁהָרוֹעֶה יוֹדֵעַ הַנְּגוּן, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא נוֹתֵן כֹּחַ בְּהָעֲשָׂבִים, וַאֲזַי יֵשׁ לַבְּהֵמוֹת לָאֱכֹל.